

UNIVERSAL JOURNAL
OF THEOLOGY

e-ISSN: 2548-0952

cilt: VII | sayı: 2 | yıl: Aralık 2022
volume: VII | issue: 2 | year: December 2022

Universal journal of Theology,

(An International Peer-Reviewed Journal/Uluslararası Hakemli Dergi)

Yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Universal Journal of Theology (UJTE) is a double blind peer-reviewed and quarter international journal. Legal responsibility of all published works belong to the authors. No part or full text of the works published in UJTE can be duplicated or distributed without written permission from the publisher. All correspondence with the journal should be via contact details given in the website. Editorial Board retains the right to publish or reject submitted articles.

Bu derginin yayın hakları

*Universal journal of Theology'*ne aittir.

5846 ve 2936 sayılı fikir ve sanat eserleri yasası hükümleri gereğince

“Bu dergi hiçbir yöntemle çoğaltılamaz. Resim, şekil, şema, grafik ve herhangi bir bölümü dergi yönetimin izni olmadan kopya edilemez.”

Her hakkı *Universal journal of Theology'*ne aittir.

UNIVERSAL JOURNAL OF THEOLOGY

cilt: VII, sayı: 2, yıl: Aralık 2022

volume: VII, issue: 2, year: December 2022

e-ISSN: 2548-0952

Baş Editör/Editor in chief
Doç. Dr. İsmail ŞİMŞEK
Editör/Editor
Arş. Gör. Hüseyfe KILIÇ
Editör Yardımcıları/Editorial Assistants
PhD Student Furkan KAYA
Dil Editörleri/Language Editors
Arş. Gör. Alim HATİP
Arş. Gör. Bilal DOĞAN
Arş. Gör. Murat ARSLAN
Arş. Gör. Sezgin ELMALI
Arş. Gör. Salih TUNA
Yazı Takip/Secretary
PhD Student Furkan KAYA
İç Tasarım/Design
PhD Student Furkan KAYA
Web Sayfası Sorumlusu
Doç. Dr. İsmail ŞİMŞEK
Son Okuyucu
Doç. Dr. Mahmut YAZICI
Kapak Tasarım
Muzaffer KESKİN
Yazışma Adresi/Corresponding Address
Universal Journal of Theology
<http://dergipark.gov.tr/ujte>
universalteoloji@gmail.com

Yayın Kurulu/Editorial Board
Doç. Dr. Kemal GÖZ (Pamukkale Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÇAKIR (Hitit Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahim BİLİK (Trakya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bekir ÖZÜDOĞRU (Ondokuz Mayıs Üniv.)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cihad BAKKAL (Pamukkale Üniv.)
Dr. Öğr. Üyesi Şule GÜLDÜ (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
PhD Student Furkan KAYA (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)
Danışma Kurulu/Advisory Board
Prof. Dr. Abdelrehim Sad Aldin – Al-Azhar University/Egypt
Prof. Dr. Abdullah Harouna – Al Baha University/KSA
Prof. Dr. Ahmet Koç- Marmara University/Turkey
Prof. Dr. Ali Yılmaz- Ankara University- Turkey
Prof. Dr. Cemal Ağırman- Cumhuriyet University/Turkey
Prof. Dr. Fazlı Polat-Atatürk University/Turkey
Prof. Dr. Hakkı Aydın- Cumhuriyet University/Turkey
Prof. Dr. Hanifi Palabıynk- Atatürk University/Turkey
Prof. Dr. Hüseyin Certel- S. Demirel University/Turkey
Prof. Dr. Ibrahim Taha – Al Baha University/KSA
Prof. Dr. Kemal Polat – Amasya University/Turkey
Prof. Dr. M. Şevki Aydın- Erciyes University/Turkey
Prof. Dr. Muhammed Aydın- Sakarya University/Turkey
Prof. Dr. Mustafa Alıcı – Erzincan University/Turkey
Prof. Dr. Ruhattin Yazoğlu- Atatürk University- Turkey
Prof. Dr. Sabri Erturhan- Cumhuriyet University/Turkey
Prof. Dr. Şuayip Özdemir- Amasya University/Turkey
Prof. Dr. Temel Yeşilyurt- Erciyes University/Turkey
Prof. Dr. Tuncay İmamoğlu- Atatürk University- Turkey
Prof. Dr. Vahdettin Başçı- Atatürk University- Turkey
Doç. Dr. Abdülhadi Sağlam – Erzincan University/Turkey
Doç. Dr. Abdülkerim Seber – Ağrı İ. Çeçen Univ./Turkey
Doç. Dr. Azad Said Sumo – Duhok University/Iraq
Doç. Dr. Hasan Akkanat- Çukurova University/Turkey
Doç. Dr. Kamil Kömürcü- Cumhuriyet University/Turkey
Doç. Dr. M. Salih Geçit – Ağrı İ. Çeçen University/Turkey
Doç. Dr. Mahmut Çınar- Gaziantep University/Turkey
Doç. Dr. Zübeyir Saltuk-Ağrı İ. Çeçen University/Turkey
Dr. Abdullah M. Nuri Al Dersawi – King Faisal Univ./KSA
Dr. Abdülcebar Kavak – Ağrı İbrahim Çeçen Univ./Turkey
Dr. Adem Bilen – İstanbul University/Turkey
Dr. Ahmet Yarıkapov- Moskow State Ens./Russia
Dr. Ferhat Maksudov- Institute of Archaeology/Uzbekistan
Dr. Hayati Tetik – Ağrı İbrahim Çeçen University/Turkey
Dr. İlhami Güney- Dumlupınar Üniversitesi/Turkey
Dr. İsmail Yılmaz – Ağrı İbrahim Çeçen University/Turkey
Dr. Maksut Çetin- İzmir Kâtip Çelebi University/Turkey
Dr. Muhammed Şakir M. Salih – Selahattin University/Iraq
Dr. Mustafa Safa – Ağrı İbrahim Çeçen University/Turkey
Dr. Raşit Batur- İzmir Kâtip Çelebi University/Turkey
Dr. Said Al Qurani – Al-Azhar University/Egypt
Dr. Samagan Myrzalbraimov- Oş Devlet Univ./Kyrgyzstan
Dr. Sezai Bekdemir- Ağrı İbrahim Çeçen Univ./Turkey
Dr. Timur Kozukulov- Oş Devlet University- Kyrgyzstan
Dr. Vahit Celal – Bartın University/Turkey

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

Makaleler /Articles

Ortaçağ'da Merv Kütüphaneleri (IX-XIII) / *Libraries of Merv in the Middle Ages*
(IX-XIII)

Jumamyrat JUMAKOV & Kadyr SAPAROV

1-18

Fıkıhta Mezhep Çalışmalarını Müstakil Bir Alt Disipline Dönüştürmenin
İmkânı: Yeni Bir Perspektif / *The Possibility Of Turning Fiqh Madhabs Stu-*
dies Into A Separate Sub-Discipline: A New Perspective

Öğr. Gör. Dr. Bünyamin KORUCU

19-45

Ebû Hayyan El-Endelüsî'nin Tuhfat Al-Arib Adlı Kitabında Dilin Anlaşılması
Zor Kelimeler Üzerindeki Etkisi / *The linguistic effect in Tuhfat Al-Arib by Abu*
Hayyan Al-Andalusi

الأثر اللغوي للغريب في كتاب تحفة الأريب لأبي حيان الأندلسي

İsra HATİB & Dr. Öğr. Üyesi Selim TEKİN

47-65

Kur'an-ı Kerim'in Belagatında Kısalık / *Conciseness in the Rhetoric of the Holy*
Qur'an

الإيجاز في بلاغة القرآن الكريم

Enes ELVİYO & Dr. Öğr. Üyesi Bashar AL QAHWAJI

67-90

Yeni Dini Hareketler ve Kurtuluş Öğretisi / *New Religious Movements And Sal-*
vation Teaching

Sena Sultan TOPAL & Doç. Dr. İsmet EŞMELİ

91-107

İmâmiyye Şîasının Önde Gelen Temsilcilerinden Şeyh Müfid'in
Tefsir Anlayışı Üzerine / *On The Interpretation of Sheikh Mufid, One of The Lea-*
ding Figures of the Imamiyya Shia

Kaan SARIGÜL & Doç. Dr. Harun ABACI

109-126

Kur'an Dili İle Bilim Dilinin Kesişme Noktasında Gökyüzüne Dair
Âyetlerin Yorumu / *Interpretation of Verses About The Sky at The Intersec-*
tion of The Language of The Qur'an and The Language of Science

Prof. Dr. Adem YERİNDE & Prof. Dr. Rıdvan DURAK

127-152

**Müşriklerin Ulu'l-Azm Peygamberlerden Talepleri / On The Interpretation of
Sheikh Mufid, One of The Leading Figures of the Imamiyya Shia**

Habip KALAÇ

153-183

Kitap Deęerlendirmeleri / Book Reviews

Fatih İBİŞ, Dinî ve Felsefî Açıdan Anlamın Doğası Kur'ân'ı Anlamaya
Dair

Ayşe Sevde ÖZDAL

185-199

Osman Güman, Nahiv ve Fıkıh Usulü İlişkisi -el-İsnevî Örneęi-
Nurullah AKDENİZ

201-203

İsmet EŞMELİ, Dinlerde Kutsal Kişi Fenomeni

Sena Sultan TOPAL

205-210

Dr. Mustafa Kisbet, İslam Hukukunda Tüketicinin Korunması

Ramazan TOK

211-216

Prof. Dr. Seyid Muhammed Musa Tevânâ, el-İctihâd ve Medâ Hâcetinâ
İleyhi fi Hâze'l-Asr

Muhammed Zakir BAHKTARİ

217-223

Yayın ve Yazım İlkeleri/Guidelines for Publication

225-233

Açık Erişim Politikası / Open Access Policy

Universal journal of Theology (UJTE) bilimsel araştırmaları halka ücretsiz sunmanın bilginin küresel paylaşımını artıracakđ ilkesini benimseyerek, içeriğine anında açık erişim sağlamaktadır. Universal journal of Theology (UJTE) Budapeşte Açık Erişim Deklarasyonunu imzalamıştır.

Universal journal of Theology (UJTE) provides immediate open access to its content on the principle that making research free available to the public supports a greater global exchange of knowledge. Universal journal of Theology (UJTE) has added its name to the Budapest Open Access Initiative.

Dizinleme Bilgileri / Abstracting and Indexing Services

- 1- ASOS Index (2017)
- 2- Google Scholar (2017)
- 3- Academic Keys (2018)
- 4- İSAM- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (2017)
- 5- SOBİAD- Sosyal Bilimler Atıf Dizini (2018)
- 6- Scientific Indexing Services (2017)
- 7- İdealonline (2018)